

**Kemikaaliseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise
seaduse eelnõu kooskõlastamine**

Austatud minister

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on esitanud Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks kemikaaliseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu (eelnõu). Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu märkustega.

I. Sisulised märkused

- Eelnõu § 1 punktis 3, millega täiendatakse kemikaaliseadust (KemS) §-dega 15¹–15⁶, esitatud § 15³ lõike 2** kohaselt peab füüsilisest isikust taotlejal või juriidilisest isikust taotleja juhatuse liikmetel olema liiklusseaduse § 101 lõikes 1 nimetatud tervisetõend ja nad peavad vastama sama seaduse § 97 lõikes 7 või 8 nimetatud kategooria juhiloa omajale esitatud tervisenõuetele. Seletuskirjas (lk 8) tuuakse välja, et loa taotleja peab olema läbinud kas 1. või 2. gruppi kuuluva juhi tervisekontrolli. Sealjuures selleks, et läbida 2. grupi tervisekontroll, peab olema läbitud 1. gruppi kuuluva juhi tervisekontroll. Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlemiseks sobib, kui on läbitud kas 1. gruppi või 2. gruppi kuuluva juhi tervisekontroll. Kas see tähendab, et isik, kellel on olemas kehtiv juhiluba, ei pea eraldi tervisekontrolli läbima? Tagamaks üheselt arusaadavuse nii normi adreassaadile kui rakendajale, palume seda asjaolu seletuskirjas täpsustada.
- Eelnõu § 1 punktis 3, millega täiendatakse kemikaaliseadust (KemS) §-dega 15¹–15⁶, esitatud § 15⁴ lõike 3** kohaselt võivad Politsei- ja Piirivalveamet (PPA) ning Kaitsepolitseiamet (KAPO) küsida piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlejalt kooskõlastuse andmiseks vajalikke dokumente ja lisateavet ning teha päringuid andmekogudesse. Kas sättega soovitakse piiritleda konkreetset loamenetlust PPA ja KAPO pädevust avaliku korra ja riigi julgeoleku ohu hindamisel? Sel juhul tuleks seaduses sätestada konkreetset, millistest andmekogudest ja mis andmeid on kooskõlastavatel asutustel õigus ohu hindamiseks töödelda. Vastasel juhul ei ole sellise üldise õiguse sätestamine vajalik ja see osa sättest tuleks välja jätta.
- Eelnõu § 1 punktiga 7** täiendatakse kemikaaliseaduse § 45 pealkirja ja lõiget 1 pärast sõna „lähteaine“ sõnaga „soetamise“. Kehtiv § 45 sätestab vastutuse piiranguga lõhkeaine lähteaine kättesaadavaks tegemise, sissetoomise, omamise ja kasutamise nõuete rikkumise eest. [Esimesel kooskõlastusringil](#) palusime seletuskirja täiendada ning tuua välja, kus konkreetset on sätestatud piiranguga lõhkeaine lähteaine soetamise nõuded, viidates vastavalt asjakohastele seaduse ja/või EL määruse sätetele. Muudetud seletuskirjas (lk 12) märgitakse, et piiranguga lõhkeaine lähteaine soetamise nõuete puhul lähtutakse määruse (EL) 2019/1148 artiklitest 5–7 ja 9. Artiklis 5 käsitletakse piiranguga lõhkeaine lähteaine kättesaadavaks tegemist, sissetoomist, omamist ja kasutamist, artiklis 6 loa väljastamist ja selle menetlust, artiklis 7 tarneahela teavitamist ning artiklis 9 kahtlustäratavatest tehingutest, kaotsiminekutest ja vargustest teatamist.

Leiame, et selgitus viidetega nimetatud artiklitele ei ole päris täpne ega ka piisav. Määruse (EL) 2019/1148 art 5 lõige 3 sedastab, et üldsuse hulka kuuluval isikul peab olema piiranguga lõhkeaine lähteaine soetamiseks, sissetoomiseks, omamiseks või kasutamiseks loa andmise korra kohaselt saadud luba ning ta peab selle taotluse korral esitama. Samuti kajastavad „soetamist“ teised nimetatud artiklid, kuid karistusnormide kehtestamine määruse nõuete rikkumise eest tuleneb määruse (EL) 2019/1148 artiklist 13. Kuna artikli 13 kohaselt peavad kehtestatud karistused olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, palume lisaks viitele artiklile 13 lisada ka põhjalikum selgitus kehtiva karistusnormi laiendamise vajalikkuse kohta, samuti hinnang tõhususele ja proportsionaalsusele.

Lisaks juhime tähelepanu asjaolule, et KemS § 45 näeb juriidilisele isikule maksimaalse karistusena ette kuni 32 000 euro suuruse rahatrahvi, kuigi karistusseadustiku § 47 kohaselt võib juriidilist isikut karistada kuni 400 000 euro suuruse rahatrahviga. Palume hinnata, kas praegune valitud trahvimäär täidab eesmärgi või on vajalik selle tõstmine.

Samuti tekib küsimus määruuses ettenähtud vastutuse rakendamise kohta. Määruse (EL) 2019/1148 art 3 punkti 8 kohaselt on üldsuse hulka kuuluv isik füüsiline või juriidiline isik, kelle tegutsemise eesmärk ei ole seotud tema kaubandus-, äri- ega kutsetegevusega. Karistusnorm eristab "füüsilist isikut" ja "juriidilist isikut", mistõttu ei ole selge, kuhu ja kuidas paigutub "üldsuse hulka kuuluv isik". Palume seletuskirjas selgitada, kuidas täpsemalt sellise isiku suhtes karistusnormi kohaldatakse. Lisaks palume arvestada ka eelnõu failis keeleteoimetaja tehtud ettepanekut sõnastada ümber lauseosa „üldsuse hulka kuuluva isiku“.

II. Märkused eelnõu mõju kohta

4. Eelnõu § 1 punktiga 6 täiendatakse KemS § 32 lõike 4 sissejuhatavat lauseosa, et lisaks Päästeametile kooskõlastamiseks esitamisega edastatakse edaspidi Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA) arvamuse andmiseks üld-, eri- või detailplaneering ja ehitusprojekt samas lõikes loetletud juhtudel. Palume kavandatud muudatuse osas täiendada seletuskirja järgmistes punktides vastavalt:

- 4.1.** Punkti 1.1. „Sisukokkuvõte“ palume lisada ka siseriiklikust vajadusest tingitud muudatuse, selle eesmärgi ja teabe, keda muudatus mõjutab.
- 4.2.** Punktis 1.3. „Märkused“ palume selgitust muuta siseriikliku muudatuse osas, kuna eelnõu ei ole enam seotud üksnes Euroopa Liidu (EL) õiguse ülevõtmisega. Lisaks tuleb põhjendada, miks 2. kooskõlastusringil lisandunud riigisisese vajadusest lähtuva muudatuse puhul ei koostatud väljatöötamiskavatsust (VTK), viidata ka vastavale VTK mittekoostamise erandile, kuna EL õiguse ülevõtmise alus lisandunud siseriikliku muudatuse osas ei kohaldu.
- 4.3.** Punktis 2 „Seaduse eesmärk“ palume märkida, et eesmärk on ka käitamisloa menetluse planeerimisfaasis menetlusosaliste aja kokkuhoid ning menetluse lõppfaasis ebaõnnestunud menetluste arvu vähendamine.
- 4.4.** Punktis 6 „Seaduse mõjud“ palume esitada ka lisandunud muudatuse mõjuanalüüs ning kirjeldada mõju TTJA-le ning ettevõtjatele. Mõjuanalüüsis tuleks käsitleda töökoormuse muutust TTJA-le, teisalt ka halduskoormuse ja kulude võimalikku muutust ettevõtjatele. Andmetest tuleks lisada selliste menetluste arv aastas (varasemate aastate statistika põhjal). Võimalusel palume lisada andmed ka selle kohta, kui palju on neist menetlustest olnud selliseid, mis on alles viimases faasis käitamisloa väljastamisel ebaõnnestunud ning mille läbikukkumist oleks saanud käesoleva muudatusega ära hoida. Lisaks tuleb märkida ka mõjutatud valdkonnas tegutsevate ettevõtjate koguarv Eestis.

III. Muud märkused eelnõu ja seletuskirja kohta

5. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu failis jäljega tehtud märkustega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kalle Laanet
justiitsminister

Lisa: Seaduseelnõu Justiitsministeeriumi märkustega.

livika Sale 51964114 livika.Sale@just.ee
Einar Hillep
Joel Kook
Anu Suviste